

Paspoortvereiste onderdanen van Somalië

Tussentijds Bericht Vreemdelingen-circulaire TBV 2002/18

Aan:

– de Korpschefs Politieregio's
– de Korpsbeheerders Politieregio's
– de Staf van de Koninklijke
Marechaussee

i.a.a.:

– de Procureurs-Generaal

Onderdeel: Stafdirectie

Uitvoeringsbeleid

Datum: 15 mei 2002

Ons kenmerk: 5152798/02/IND

Code: TBV 2002/18

Juridische achtergrond: Artikelen 3.19, 3.72 en 3.83 Vb 2000; Vc 2000

B1/2.2.2; 4.1.1.9, Artikel 3.102 Vb

2000; Artikel 3.103 Vb 2000; Vc 2000

B2/12; Artikel 3.71 Vb 2000 en Vc

2000 B1/2.2.1

Geldigheidsduur: Een jaar met ingang van de tweede dag na dagtekening van de Staatscourant waarin het TBV is geplaatst

Onderwerp: Onderdanen van Somalië Paspoortvereiste; legalisatie- en verificatievereiste; mvv-vereiste

Bijlagen: Een

Inleiding

Dit TBV is geschreven ter bevordering van eenvormige afdoening van aanvragen van onderdanen van Somalië, met het oog op het paspoortvereiste, het legalisatie- en verificatievereiste, alsmede het mvv-vereiste.

1. Achtergrond

Als regel geldt in het vreemdelingenrecht dat de vreemdeling moet beschikken over een geldig document voor grensoverschrijding, alsmede – in voorkomende gevallen – met officiële, gelegaliseerde en zonodig geverifieerde documenten zijn of haar burgerlijke staat moet aantonen, wil aan hem of haar een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd kunnen worden verleend.

Tevens geldt dat de vreemdeling in het bezit moet zijn van een geldige machtiging tot voorlopig verblijf, die

is afgegeven voor het hetzelfde doel als waarvoor de vreemdeling de aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd doet.

2. Paspoortvereiste

Het zogenoemde paspoortvereiste wordt gesteld ter vaststelling van identiteit en nationaliteit, in belang van het toezicht op vreemdelingen en voorts met het oog op eventuele terugkeer naar het land waarvan de vreemdeling de nationaliteit bezit.

Er is in Somalië geen internationaal erkend centraal gezag. Op die grond worden Somalische autoriteiten en door hen uitgegeven documenten, waaronder documenten voor grensoverschrijding, door Nederland niet erkend.

Inmiddels is in een aanmerkelijk aantal Somalische zaken aangetoond dat de vreemdeling vanwege de regering van het land waarvan hij onderaan is niet of niet meer in het bezit kan worden gesteld van een geldig document voor grensoverschrijding, op grond waarvan op individuele gronden vrijstelling van het zogenoemde paspoortvereiste is verleend.

Om uniformiteit in de uitvoering te waarborgen, wordt ten aanzien van onderdanen van Somalië in het algemeen gesteld dat zij geacht worden te hebben aangetoond dat zij vanwege de regering van het land waarvan zij onderaan zijn niet of niet meer in het bezit kunnen worden gesteld van een geldig document voor grensoverschrijding, een en ander in de zin van de artikelen 3.19, 3.72 en 3.83 van het Vreemdelingenbesluit 2000.

Indien de situatie in Somalië zich wijzigt met betrekking tot een internationaal erkend centraal gezag, zal opnieuw worden bezien of er nog steeds aanleiding bestaat om ten aanzien van onderdanen van Somalië in het algemeen te stellen dat zij hebben aangetoond dat zij vanwege de regering van het land waarvan zij onderaan zijn niet of niet meer in het bezit kunnen worden gesteld van een geldig document voor grensoverschrijding.

Niettemin zal van vreemdelingen die stellen Somalisch onderdaan te zijn, worden verlangd dat zij op andere wijze aantonen dat zij de gestelde identiteit en nationaliteit bezitten.

3. Het op andere wijze aantonen van identiteit en nationaliteit

De vreemdeling dient de documenten waarover hij of zij wel de beschikking heeft, waaronder de niet voor erkenning in aanmerking komende documenten (Somalisch paspoort, identiteitsbewijs, geboortebewijs e.d.), direct bij de aanvraag tot het verlenen van de machtiging tot voorlopig verblijf over te leggen aan de Nederlandse vertegenwoordiging in het buitenland, zodat daarvan een kopie kan worden gemaakt met het oog op een eventuele terugkeer. De Nederlandse vertegenwoordiging zendt van bedoelde kopie een exemplaar naar de korpschef.

De vreemdeling afkomstig uit Somalië wordt daarmee derhalve niet ontheven van de verplichting zijn identiteit en nationaliteit door middel van documenten aan te tonen.

Voorts worden identificerende vragen gesteld. In daarvoor in aanmerking komende gevallen vindt DNA-onderzoek plaats om een gestelde afstammingsrelatie vast te stellen, een en ander overeenkomstig B2/12.5 (bewijsnood) en B2/12.6 (toepassing DNA-onderzoek).

Tevens wordt als voorwaarde gesteld dat door de betrokkene een verklaring wordt ondertekend in de eigen taal en het Nederlands, waarin deze verklaart dat hij of zij de gestelde identiteit en nationaliteit bezit. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van de tekst die als bijlage bij dit TBV is gevoegd. Deze voorwaarden worden gesteld om een succesvolle intrekking van de verleende verblijfsvergunning wegens onjuiste gegevens te bevorderen (fraudebestrijding), in gevallen waarin later mocht blijken dat de betrokkene niet de door hem of haar gestelde identiteit of nationaliteit bezit.

Indien de vreemdeling met inachtneming van het vorenstaande wordt vrijgesteld van de verplichting te

beschikken over een geldig document voor grensoverschrijding, wordt deze in verband met de afgifte van de machtiging tot voorlopig verblijf door de betreffende Nederlandse vertegenwoordiging in het buitenland in het bezit gesteld van een laissez-passer.

4. Legalisatie van buitenlandse documenten

Legalisatie van documenten betreffende de burgerlijke staat van een persoon geschiedt in het geval van Somalische onderdanen als regel door dezelfde niet erkende autoriteiten en daarom worden ook die documenten door Nederland niet erkend.

De circulaire van de Staatssecretaris van Justitie, mede namens de Ministers van Buitenlandse Zaken en Grote Steden- en Integratiebeleid inzake 'de Legalisatie en verificatie van buitenlandse bewijsstukken betreffende de staat van personen' van 12 januari 2000, aangepast op 30 september 2001, houdt onder meer in dat houders van een verblijfsvergunning asiël of van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd, die is verleend met vrijstelling van het paspoortvereiste, zijn vrijgesteld van het legalisatievereiste. In aanvulling daarop geldt het volgende.

Van vreemdelingen, die op een in paragraaf 3 uitgewerkte, andere wijze hebben aangetoond dat zij de door hen gestelde identiteit bezitten, alsmede de Somalische nationaliteit, wordt niet langer geëist dat zij bij de aanvraag van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd (daarom ook niet bij de aanvraag van een mvv) gelegaliseerde documenten betreffende hun burgerlijke staat overleggen.

Dit geldt echter alleen voor zover die documenten door Somalische autoriteiten zijn afgegeven.

In daarvoor in aanmerking komende gevallen vindt DNA-onderzoek plaats om een gestelde afstammingsrelatie vast te stellen, een en ander overeenkomstig B2/12.5 (bewijsnood) en B2/12.6 (toepassing DNA-onderzoek).

5. Mvv-vereiste

Het mvv-vereiste ten aanzien van onderdanen van Somalië wordt onverkort gehandhaafd. Het mvv-vereiste heeft niet primair van doen met vaststelling van identiteit en nationaliteit,

toezicht op vreemdelingen of eventuele terugkeer, zoals het paspoortvereiste (verplichting te beschikken over een geldig document voor grensoverschrijding).

Het feit dat vreemdelingen van Somalische nationaliteit conform het bovenstaande worden vrijgesteld van het paspoortvereiste en het legalisatievereiste, betekent niet dat zij eveneens worden vrijgesteld van het vereiste te beschikken over een geldige machtiging tot voorlopig verblijf die overeenkomt met het doel waarvoor zij in Nederland een verblijfsvergunning aanvragen. De vrijstelling van het mvv-vereiste vindt immers zijn grondslag in artikel 16, eerste lid, onder a, in samenhang met artikel 17 Vreemdelingenwet 2000 dan wel artikel 3.71, tweede lid, Vreemdelingenbesluit 2000. De hardheidsclausule ex artikel 3.71, vierde lid, Vreemdelingenbesluit 2000 zal in deze situatie in de regel geen uitkomst bieden.

De onderhavige vrijstelling van het paspoortvereiste en het legalisatievereiste is een beslissing die is gebaseerd op het al dan niet erkennen van Somalische autoriteiten en documenten en zulks staat voorts los van de feitelijke mogelijkheid om bij de Nederlandse vertegenwoordiging in het land van herkomst (= land waarvan de vreemdeling de nationaliteit bezit) of land van bestendig verblijf dan wel een naburig land een machtiging tot voorlopig verblijf aan te vragen, alsmede om zo nodig naar het land van herkomst, bestendig verblijf of naburig land, waar wel een Nederlandse vertegenwoordiging is gevestigd, terug te reizen. De regel dat de toets of aan de voorwaarden voor verlening van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd is voldaan plaatsvindt voorafgaande aan de komst van de vreemdeling naar Nederland, heeft immers als ratio dat de Nederlandse overheid niet door de aanwezigheid van de aanvrager hier te lande voor voldongen feiten moet worden geplaagd. Het mvv-beleid gaat er voorts van uit dat een vreemdeling in staat is dan wel dat de feitelijke mogelijkheid bestaat, om het land van herkomst, bestendig verblijf of een naburig land (als in het land van herkomst geen Nederlandse vertegenwoordiging is) te bereiken, indien die vreemdeling zich daar niet langer bevindt. Daarbij geldt als uitgangspunt de eigen verantwoordelijkheid van de vreemdeling om de middelen te vinden om zondig terug te reizen naar het land van herkomst, bestendig verblijf of bedoeld naburig land om bij de Nederlandse vertegenwoordiging in dat land een aanvraag tot afgifte van een machtiging tot voorlopig verblijf in te dienen en de beslissing daarop aldaar af te wachten.

6. Handelwijze ten aanzien van lopende zaken

Eerste aanleg en bezwaar

Voor zover op een aanvraag of bezwaarschrift van een Somalische onderdaan nog niet is beslist, dient met betrekking tot het zogenoemde paspoortvereiste en legalisatievereiste (alsnog) te worden gehandeld en beslist met inachtneming van dit TBV, gelet ook op artikel 3.103 Vreemdelingenbesluit 2000.

Beroep

Beschikkingen op bezwaar, van zaken in beroep, waarin aan een Somalische onderdaan alleen het paspoortvereiste of legalisatievereiste is tegengeworpen, worden teruggenomen, onder aanbieding de proceskosten te vergoeden. Dit geldt alleen voor beroepen die reeds zijn ingediend op het moment waarop dit TBV in werking treedt. In die teruggenomen zaken wordt een nieuwe beslissing op het bezwaar genomen, met inachtneming van dit TBV.

7. Wijziging Vreemdelingen-circulaire 2000

De Vreemdelingen-circulaire 2000 wordt gewijzigd als volgt.

Wijziging van B1/2.2.2

De alinea:

'Beleidsregel: Van de bevoegdheid om een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd af te wijzen wegens het ontbreken van een geldig document voor grensoverschrijding zal steeds gebruik worden gemaakt, behalve in gevallen ten aanzien waarvan in het Vreemdelingenbesluit anders is bepaald (artikel 3.72 en 3.83 Vreemdelingenbesluit) en met inachtneming van hetgeen hierna is vermeld inzake het geven van een hersteltermijn (herstel verzuim).'

wordt vervangen door de volgende alinea:

‘Van de bevoegdheid om een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd af te wijzen wegens het ontbreken van een geldig document voor grensoverschrijding zal steeds gebruik worden gemaakt, behalve in gevallen ten aanzien waarvan in het Vreemdelingenbesluit anders is bepaald (artikel 3.19, 3.72 en 3.83 Vreemdelingenbesluit) en met inachtneming van hetgeen hierna is vermeld inzake het geven van een hersteltermijn (herstel verzuim).’

Daarna wordt de volgende alinea toegevoegd:

‘Voor onderdanen van Somalië geldt een bijzondere regeling, die is vermeld aan het slot van deze paragraaf.’

Aan het slot van paragraaf 2.2.2. worden de volgende alinea’s toegevoegd: ‘Onderdanen van Somalië

Er is in Somalië geen internationaal erkend centraal gezag. Op die grond worden Somalische autoriteiten en door hen uitgegeven documenten, waaronder documenten voor grensoverschrijding, door Nederland niet erkend.

Ten aanzien van onderdanen van Somalië wordt in het algemeen gesteld dat zij geacht worden te hebben aangetoond dat zij vanwege de regering van het land waarvan zij onderdaan zijn niet of niet meer in het bezit kunnen worden gesteld van een geldig document voor grensoverschrijding, een en ander in de zin van de artikelen 3.19, 3.72 en 3.83 van het Vreemdelingenbesluit 2000.

Indien de situatie in Somalië zich wijzigt met betrekking tot een internationaal erkend centraal gezag, zal opnieuw worden bezien of er nog steeds aanleiding bestaat om ten aanzien van onderdanen van Somalië in het algemeen te stellen dat zij hebben aangetoond dat zij vanwege de regering van het land waarvan zij onderdaan zijn niet of niet meer in het bezit kunnen worden gesteld van een geldig document voor grensoverschrijding.

Niettemin zal van vreemdelingen die stellen Somalisch onderdaan te zijn, worden verlangd dat zij op andere wijze aantonen dat zij de gestelde identiteit en nationaliteit bezitten.

De vreemdeling die stelt Somalisch onderdaan te zijn dient daartoe de documenten waarover hij of zij wel de beschikking heeft, waaronder ook niet

voor erkenning in aanmerking komende documenten (Somalisch paspoort, identiteitsbewijs, geboortebewijs e.d.), dadelijk bij de aanvraag tot het verlenen van de machtiging tot voorlopig verblijf over te leggen aan de Nederlandse vertegenwoordiging in het buitenland, opdat daarvan een kopie kan worden gemaakt met het oog op een eventuele terugkeer. De Nederlandse vertegenwoordiging zendt van bedoelde kopie een exemplaar naar de korpschef. De vreemdeling afkomstig uit Somalië wordt daarmee derhalve niet ontheven van de verplichting zijn identiteit en nationaliteit door middel van documenten aan te tonen.

Voorts worden identificerende vragen gesteld. In daarvoor in aanmerking komende gevallen vindt DNA-onderzoek plaats om een gestelde afstammingsrelatie vast te stellen, een en ander overeenkomstig B2/12.5 (bewijsnood) en B2/12.6 (toepassing DNA-onderzoek).

Tevens wordt als voorwaarde gesteld dat door betrokkene een verklaring wordt ondertekend in de eigen taal en het Nederlands waarin deze verklaart dat hij of zij de gestelde identiteit en nationaliteit bezit.

Deze voorwaarden worden gesteld om een succesvolle intrekking van de verleende verblijfsvergunning wegens onjuiste gegevens te bevorderen (fraudebestrijding), in gevallen waarin later mocht blijken dat de betrokkene een andere identiteit of nationaliteit bezit.

Indien de vreemdeling met inachtneming van het vorenstaande wordt vrijgesteld van de verplichting te beschikken over een geldig document voor grensoverschrijding, wordt deze in verband met de afgifte van de machtiging tot voorlopig verblijf door de betreffende Nederlandse vertegenwoordiging in het buitenland in het bezit gesteld van een laissez-passer.

Wijziging van B1/4.1.1.9

Aan het slot worden toegevoegd de volgende alinea’s:

‘Gelegaliseerde bescheiden uit Somalië Er is in Somalië geen internationaal erkend centraal gezag. Op die grond worden Somalische autoriteiten en door hen uitgegeven documenten, waaronder bewijsstukken betreffende de staat van personen, door Nederland niet erkend.

Zie voor wat betreft documenten voor grensoverschrijding 2.2.2 slot.

Legalisatie van documenten betreffende de burgerlijke staat van een persoon geschiedt in het geval van Somalische onderdanen als regel door dezelfde niet erkende autoriteiten en daarom worden ook die documenten door Nederland niet erkend.

De circulaire van de Staatssecretaris van Justitie, mede namens de Ministers van Buitenlandse Zaken en Grote Steden- en Integratiebeleid inzake “de Legalisatie en verificatie van buitenlandse bewijsstukken betreffende de staat van personen” van 12 januari 2000, aangepast op 30 september 2001, houdt onder meer in dat houders van een verblijfsvergunning asiël of van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd, die is verleend met vrijstelling van het paspoortvereiste, zijn vrijgesteld van het legalisatievereiste. In aanvulling daarop geldt het volgende.

Van vreemdelingen, die op een wijze, als uitgewerkt in 2.2.2, hebben aangetoond dat zij de door hen gestelde identiteit bezitten, alsmede de Somalische nationaliteit, wordt niet geëist dat zij bij de aanvraag van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd (daarom ook niet bij de aanvraag van een mvv) gelegaliseerde documenten betreffende hun burgerlijke staat overleggen.

Dit geldt echter alleen voor zover die documenten door Somalische autoriteiten zijn afgegeven.

In daarvoor in aanmerking komende gevallen vindt DNA-onderzoek plaats om een gestelde afstammingsrelatie vast te stellen, een en ander overeenkomstig B2/12.5 (bewijsnood) en B2/12.6 (toepassing DNA-onderzoek).’

Tot slot

Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Voorzover van toepassing zullen de bovenstaande wijzigingen zo spoedig mogelijk in een aanvulling op de Vreemdelingencirculaire 2000 worden verwerkt.

*De Staatssecretaris van Justitie,
namens de Staatssecretaris,
het Hoofd van de Immigratie-
en Naturalisatiedienst,
H.W.M. Schoof*

Bijlage bij TBV 2002/18

'Ondergetekende verklaart te zijn:
<namen>
<geboortedatum en -plaats>
<land van geboorte>

zoon/ dochter van
<namen van vader> en <namen van
moeder>

en verklaart de Somalische nationaliteit te bezitten.

Ondergetekende verklaart tevens zich ervan bewust te zijn dat de machtiging tot voorlopig verblijf of verblijfsvergunning, die op basis van deze identiteit en nationaliteit wordt verleend, kan en zal worden ingetrokken, indien blijkt dat deze gegevens niet juist zijn.

Door ondertekening verklaart ondergetekende dat deze verklaring in de eigen taal is voorgelezen en dat ondergetekende de inhoud en strekking van deze verklaring heeft begrepen.

Ondertekening: <handtekening>.'